

Våren 2012 Sällskapsliv på Skansen.

Programmen äger rum i Ordenshuset Brofästet kl 15.00-16.30.

Kaffeservering kl 14.30-15.00. Skansens entré gäller.

4 mars Emil Hagström-sällskapet

Möt Poeten på Österskär

Eva Barkengren berättar och reciterar, Pierre Ström och Ulf Johan Tempelman sjunger och ordf Bengt Olin inleder.

Klarapoeten **Emil Hagström (1907-70)** föddes i Nylandsån utanför Sollefteå och avled i Österåker dit han flyttade 1949. Inför giftermål med Ester-Louise Gard hyrde han ett hus på Österskär. Vägen dit gick via luffarår i Norrland, bohemliv i Klara och tillfälliga bostäder bl.a. hos Ester på olika håll i Stockholm och i Rönninge. Debuten skedde 1937 med diktsamlingen "Det torra trädet savas". Inalles blev det 12 dikt- och från 1953 tre novellsamlingar. Recensionerna över de tidigare samlingarna enas om att de har en utpräglad religiös grundton men i tredje boken "Klyftan" -39 konstateras ett antal dikter i viston, en viston som snart skulle bli skaldens kanske främsta tillgång. Klaraåren var legendariska på gott och ont. Bohemernas bohem vandrade runt mellan billiga hotell, redaktioner och pilsnerkaféer med fickorna fulla av dikter, en och annan såldes och gav uppehälle för dagen. I takt med diktsamlingarna kom också tonsättningar.

Emil Hagström-sällskapet

Box 627, 184 27 Åkersberga, Telefon ordf. Bengt Olin, 08-540 204 44, eller Ulf Johan Tempelman 08-540 619 19, e-post@emilhagstrom-sallskapet.se, www.emilhagstrom-sallskapet.se

11 mars Romantiska förbundet

Bo Setterlind och 50-talsromantiken

En generation av författare, med Bo Setterlind i spetsen, grundade Romantiska förbundet 1957. Vi ger en bild av den litterära 50-talsromantiken i stort, där Metamorfos-gruppen spelade en viktig roll.

Andreas Björsten presenterar Romantiska förbundet. Ulla Lifwendal berättar om sina möten med Bo Setterlind och läser dikter. Carl Folcker berättar om Metamorfos-gruppen. Staffan Percy framför sina musikaliska tolkningar av Bo Setterlinds dikter.

Romantiska förbundet (grundat 1957)

Romantiken kom historiskt sett som en reaktion mot 1700-talets upplysningstid med dess ensidiga förnuftstro och litterära formalism. Romantikerna revolterade genom att betona fantasins och känslans betydelse och lade stor vikt vid de andliga och kulturella värdena. För Romantiska förbundet är romantiken en fråga om livshållning. Det är ett sätt att se och uppleva tillvaron med öppna sinnen och att låta poesin, litteraturen, konsten musiken och skapelsen i sin helhet beröra oss på djupet. Många medlemmar i Romantiska förbundet är också poeter, skribenter och konstnärligt verksamma.

Romantiska förbundet bildades 1957 i Uppsala av Bo Setterlind, Harald Forss och ett antal poeter och författare som mitt i materialismens framgångar, ville stå upp för de humanistiska bildningsvärdena. Första paragrafen i förbundets stadgar utsäger att "Romantiska Förbundet vill med poesin och andra konstarter som grund skapa en levande kontakt mellan människor."

Förbundet är i dag liksom då, ett forum där människor med olika bakgrund - diktare, konstnärer och deras publik - kan komma samman för umgänge i samtal och i en gemensam konstnärlig upplevelse.

Förbundet ger ut en omfattande kvartalstidskrift - AURORA med bild och poesi i romantisk tradition. Den rymmer både nyskapad dikt och röster ur den romantiska historien.

Romantiska förbundet

Andreas Björsten, S:t Eriksgatan 4, 112 39 Stockholm, 653 41 92, 0733-498 193,
bjorsten@poetic.com

18 mars Bellmansällskapet

Bellman och kungen

Bellman är känd för Fredmans Epistlar, men han skrev mängder av annat, dikter till vänner, patriotiska dikter, religiösa dikter etc. Dikterna till kungen är särskilt intressanta eftersom Bellman tillhörde den skara av poeter som kungen ville använda för sitt stora kulturprogram för landet. Och Bellman själv tillhörde de uppriktiga anhängarna av kungen. Men hans hyllningsdikter är inte på något sätt stereotypa, utan även i dem visar Bellman lejonklon och som rojalistisk diktare är han en mästare. Fil.dr. Jennie Nell berättar om Bellman och kungen och Carl Håkan Essmar sjunger till eget ackompanjemang på cister – Bellmans eget instrument – bland annat den visa som blev vår första nationalsång.

Carl Michael Bellman (1740-95) är den mest folkkäre av författare men själv okänd. Det lilla han berättar om sig är till stor del på skämt, och samtida vittnesmål ryms i mycket liten bok. Desto större är legenden; den växer alltjämt. Som äldste son i en ämbets- och lärdomsfamilj satsade man på honom i utbildning och karriär, vilket ledde till kungligt tjänst och umgänge med adelsmän, medlemmar av den rika borgarklassen samt med musiker, målare och skulptörer. Fredman, Ulla Winbladh och de andra kunde somna i rännstenen, inte Bellman. Knackig ekonomi hade han, men hans hem var möblerat med sidentyger och familjen hade tjänstefolk. Bellmans stil är ofta härmad men aldrig uppnådd: I vilt presens och beskrivande imperativer ger han snabba bilder i en rasande takt och med ett direkt tilltal. Resultatet blir att läsaren och lyssnaren inte tar in alla detaljer men får ett intryck av rörelse och liv.

Bellmansällskapet

c/o Conny Roth, Konvaljstigen 10, 178 38 Ekerö, sallskapet@bellman.org, www.bellman.org

25 mars Strindbergssällskapet

Ord om kärlek, ord av rädsla. August Strindberg och kvinnorna i hans liv. Kvinnosyn nu och då.

August Strindberg- kvinnohatare, eller...? August Strindbergs förhållande till kvinnor har diskuterats och analyserats. Den enkla slutsatsen att han var "kvinnohatare" har idag nyanserats av aktuell feministisk forskning. Hur lyder hans egna ord? Skådespelaren Kristina Adolphson läser valda texter ur bland annat Strindbergs brev, En dåres försvarstal, Klostret, Tjänstekvinnans son, Inferno och Förvirrade sinnesintryck som på olika sätt belyser August Strindbergs relation till de kvinnor han levde med och hans kvinnosyn. Fil.dr. Katarina Ek-Nilsson, ordförande i Strindbergssällskapet, binder samman och kommenterar texterna med berättelsen om Strindbergs liv med kvinnor och texter om kvinnor.

August Strindberg (1849-1912)

År 2012 högtidlighåller man Strindbergs dödsår och intresset är stort både hemma och ute i världen. Ännu idag upprör Strindberg känslorna. Även i serien Sällskapsliv, Litterära matinéer på Skansen uppmärksammar vi honom med detta program.

Strindbergssällskapet

strindbergssallskapet@auguststrindberg.se

1 april Ellen Key-sällskapet

Sånger som Ellen Key skulle ha gillat.

I Ellen Keys sovrum finns ett porträtt av idolen Goethe och en gipsavgjutning av hans hand. I centrum för hennes beundran står begreppet Wahlverwandtschaft, själsfrändskap. Människor dras till varandra precis som vissa kemiska ämnen och föreningar. Ellen erfor detta med sin älskade Urban och projicerade sina känslor för honom på Goethe och hans relation med Charlotte von Stein. Hon var honom dock inte jämbördig, menar Ellen Key, vars ideal var en kärlek som var lika mycket själslig som kroppslig.

Kerstin Bergman berättar och presenterar Sara Bergman som framför romanser med utgångspunkt i detta till pianoackompanjemang av Thomas Strömberg.

Ellen Key (1849-1926) var främst pedagog och en samhällsdebattör med idéer om det mesta i mänskligt liv. Det sköna gjorde människan god, menade hon. Ellen Key kritiserade tidens konvensäktenskap och menade att äkta frivillig kärlek var grunden också för ett gott samhälle. Kvinnliga egenskaper behövdes inte minst i politiken. När första världskriget bröt ut satte hon sitt hopp till nästa generation med kvinnlig rösträtt och bättre skolor för att skapa fred. Hon dog 76 år gammal 1926 på sitt älskade Strand vid Omberg.

Ellen Key-sällskapet, Kerstin Bergman, Gripgatan 17, 582 43, Linköping, 013-13 66 51, 013-136651@comhem.se

DELS

DELS, c/o Barbro Andersson, Hovstagränd 9, 124 70 Bandhagen, E-post: info@dels.nu
På DELS' hemsida kan du finna adresser, e-postadresser och adresser till hemsidor för de cirka 120 medlemssällskap som är samlade kring författare: www.dels.nu

Litterära matinéer på Skansen

startade 1993 och vårens fem program är nummer 193-197 i serien, som hittills har besökts av 18 500 besökare. Information om serien kan erhållas på DELS' hemsida, i Parnass och på Skansens veckoannonser i dagspressen.